

BEOORDELINGSRAPPORT

Lichtere beperkte opleidingsbeoordeling
onderdeel van het Experiment
Instellingsaccreditatie

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd en deeltijd

Hogeschool van Amsterdam

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Lichtere beperkte opleidingsbeoordeling
onderdeel van het Experiment
Instellingsaccreditatie

hbo-bacheloropleiding
Toegepaste Psychologie
voltijd en deeltijd

Hogeschool van Amsterdam

CROHO nr. 34507

Hobéon Certificering

Datum

7 maart 2019

Auditpanel

drs. W.G. van Raaijen

dr. B. Steunenberg

dr. L. Polstra

S. Jansma

Secretaris

I.M. Gies Broesterhuizen BEc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	13
6.	AANBEVELINGEN	15
BIJLAGE I	Scoretabel	17
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	19
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	23
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	25

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
status instelling	Bekostigd onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief d.d. 5 november 2013
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Toegepaste Psychologie
registratienummer croho	34507
domein/sector croho	Gedrag & Maatschappij
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Niet van toepassing
leslocatie	Amsterdam
varianten	Voltijd en Deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	11 december 2018

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie (TP) die de Hogeschool van Amsterdam (HvA) in een voltijd- en deeltijdvariant aanbiedt, leidt breed inzetbare startbekwame professionals op die zich richten op gedragsbeïnvloeding.

Doordat de HvA deelneemt aan de pilot *Instellingsaccreditatie* is een lichtere beoordeling op de opleiding TP van toepassing. Het auditpanel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding - in tegenstelling tot reguliere beperkte opleidingsbeoordelingen - uitsluitend op de standaarden 1 en 4. Bij een lichtere opleidingsbeoordeling zijn alleen oordelen op een tweepuntsschaal (onvoldoende of voldoende) mogelijk.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Studenten moeten aan het einde van hun opleiding TP over de vier, in 2009 landelijk vastgestelde competenties beschikken. Zij ontwikkelen deze beoogde leerresultaten aan de hand van actuele vraagstukken uit de metropoolregio Amsterdam, voornamelijk geclusterd naar één van de vier werkvelden: Onderwijs & Ontwikkeling, Consument & Maatschappij, Arbeid & Organisatie en Gezondheid, Zorg & Welzijn.

Met haar profilering op grootstedelijkheid en diversiteit onderscheidt de opleiding TP zich van andere verwante opleidingen in Nederland. De HvA wil het onderwijs, het onderzoek en het werkveld sterker met elkaar verbinden door zich te richten op een viertal bij TP passende (sub)thema's die bijdragen aan een duurzame samenleving. Hoewel deze thema's niet per definitie vernieuwend en onderscheidend zijn, kunnen ze volgens het auditpanel wel leiden tot longitudinale kennisontwikkeling.

Zowel praktijkgericht onderzoek als de internationale oriëntatie maken expliciet onderdeel uit van de beoogde leerresultaten van de opleiding TP. Vanwege de internationale leer- en werkomgeving van docenten en studenten, zet de opleiding in op 'internationalisering at home'. De opleiding houdt haar beoogde leerresultaten actueel door continue afstemming met vakgenoten en in samenwerking met het werkveld op strategisch en op tactisch-operationeel niveau.

Het auditpanel komt voor beide varianten op deze standaard zonder meer tot het oordeel 'voldoende'. Het profileren en continu zichtbaar maken van de internationale werk- en leeromgeving waar de opleiding TP zich nadrukkelijk mee verbindt, vindt het auditpanel een verbeterpunt.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De eindwerken die het van de voltijd en de deeltijd bekeek, vond het auditpanel van hbo-bachelorniveau. De eindwerken zijn sterk beroepsgericht en de beoordelingen van de eindwerken zijn duidelijk navolgbaar. De werkveldvertegenwoordigers uitten zich positief over het niveau van afstuderen en over de aansluiting van de afgestudeerden op de beroepspraktijk.

Het auditpanel komt voor deze standaard voor beide varianten zonder meer tot het oordeel 'voldoende'. Mogelijkheden voor verbetering zijn met name de verbinding tussen het onderzoeksrapport en het beroepsproduct, en de aandacht voor ethiek in alle eindwerken.

Algemene conclusie:

Het auditpanel trof een volwassen opleiding TP aan met een stevig ontwikkeld zelfreflecterend vermogen. Dit kwam tot uitdrukking in de wijze waarop het management en de docenten werken aan de realisatie van een toekomstbestendige opleiding. De opleiding TP bevindt zich in een ambitieus ontwikkelproces naar een professionele kennisorganisatie. Dit is mogelijk, omdat de opleiding met haar beide varianten ruim aan de basiskwaliteit voldoet.

Op de verbeteragenda van de opleiding TP behoeven vooral de volgende twee aspecten een plaats: (i) het nadrukkelijker profileren en versterken van het bewustzijn van de internationale allure van de stad Amsterdam waar zij zich nadrukkelijk mee verbindt en (ii) het versterken van de relatie tussen de onderzoekscomponent en het beroepsproduct in de eindwerken.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 7 maart 2019.

3. INLEIDING

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) neemt deel aan de pilot *Instellingsaccreditatie*. Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Lichtere beperkte Opleidingsbeoordeling' die in dit kader bij de hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van toepassing is. Een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting) voerde de beoordeling uit op 11 december 2018.

Hoewel dat bij een lichtere opleidingsbeoordeling geen verplichting is, heeft de HvA ervoor gekozen om te participeren in de clustervisitatie. De beoordeling van de opleiding TP vond dan ook in dit kader plaats, waarbij hbo-opleidingen met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode worden gevisiteerd door auditpanels bestaande uit zoveel mogelijk dezelfde deskundigen. Bovengenoemde opleiding valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep *HBO Toegepaste Psychologie groep 1*.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op twee van de vier kwaliteitsstandaarden van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO), te weten 'beoogde leerresultaten' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het *NVAO-Beoordelingskader*¹ is leidend voor de beoordeling van deze opleiding. De *Werkwijze: Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie*² beschrijft de verdere concretisering van dit type beoordeling.

Plaats van de opleiding binnen de HvA

De HvA is een kennisinstelling die met een breed aanbod aan beroepsonderwijs een grote variëteit aan studenten opleidt. De *Faculteit Maatschappij en Recht (FMR)* is een van de zeven faculteiten binnen de HvA. De hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie (TP) maakt samen met zes andere bacheloropleidingen, drie masters, het *Amsterdams Kenniscentrum voor Maatschappelijke Innovatie (AKMI)* met tien lectoraten en een afdeling Leven Lang Leren deel uit van deze faculteit. De FMR is tevens 'penvoerder' van het hogeschoolbrede *BOOT*³, waarin ook studenten van TP actief zijn.

Karakteristiek opleiding

De opleiding TP van de HvA is gestart in februari 2009. De opleiding leidt studenten op tot breed inzetbare, startbekwame toegepast psychologen die hun weg zoeken in een samenleving die vraagt om professionals met psychologische kennis en vaardigheden, die de zelfredzaamheid en het welzijn van individuen, groepen en organisaties vergroten.

Circa 1150 voltijd- en 150 deeltijdstudenten en 67 docenten zijn verbonden aan de opleiding. Jaarlijks starten 350 studenten in de voltijd door middel van een decentrale selectie. Bij de deeltijd vindt vanwege het beperkte aantal aanmeldingen geen selectie plaats. Via een werkplekscan en een toelatingsgesprek moeten deeltijdstudenten aantonen dat zij beschikken over een relevante werkplek.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. september 2016.

² Werkwijze: Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie, Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie d.d. Juli 2018.

³ Via Buurtwinkels voor Onderwijs, Onderzoek en Talentontwikkeling (BOOT) verbindt de HvA zich direct met Amsterdamse en (sinds kort) Zaanse aandachtswijken door studenten in te zetten in buurten waar de grootstedelijke problemen het grootste zijn en talentontwikkeling het meest nodig is.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Inhoud en Oriëntatie Beoogde leerresultaten

Een TP'er is een generieke gedragsexpert die zich richt op gedragsbeïnvloeding in een grote diversiteit aan werkcontexten en beroepsrollen: Mens & maatschappij (o.a. radicalisering, duurzaamheid), Mens & techniek (o.a. gebruikersvriendelijkheid), Mens & werk (o.a. re-integratie), Onderwijs & ontwikkeling (o.a. studiebegeleiding) en Welzijn & gezondheid (o.a. leefstijlcoaching). Kijkend naar deze werkvelden zijn in het Landelijke Opleidingsoverleg de volgende vier competenties vastgesteld die voor een TP'er in de praktijk van belang zijn: (i) *beoordelen* en (ii) *beïnvloeden van menselijk gedrag* en (iii) *uitvoeren van praktijkgericht onderzoek* en (iv) *professioneel werken*. De HvA hanteert deze competenties als beoogde leerresultaten voor zowel de voltijd als de deeltijd. Zij heeft deze vertaald naar leeruitkomsten op drie bekwaamheidsniveaus. De brede kennisbasis die TP-studenten meekrijgen in de opleiding, is vastgelegd in een internationaal gevalideerde en landelijk vastgestelde Body of Knowledge.

Na het succesvol afronden van de opleiding beschikken TP-studenten over de graad 'Bachelor of Science'. De beoogde leerresultaten in ogenschouw genomen, acteert de opleiding TP volgens het auditpanel in het daarbij passende domein en hanteert zij de juiste titulatuur.

Profilering

Het auditpanel waardeert dat TP-studenten de vier landelijke competenties specifiek ontwikkelen aan de hand van actuele opdrachten en vraagstukken uit de metropoolregio Amsterdam. Dit gebeurt vooralsnog binnen één van de vier werkvelden Onderwijs & Ontwikkeling (O&O), Consument & Maatschappij (C&M), Arbeid & Organisatie (A&O) en Gezondheid, Zorg & Welzijn (GZW)⁴. Naast brede kennis van de psychologische theorie is algemene maatschappelijke kennis nodig om de multi-problematiek in de grote stad aan te pakken. Bovendien beschikken Amsterdamse TP'ers aan het einde van hun opleiding over krachtige communicatievaardigheden, kunnen zij flexibel opereren in grote netwerken, zijn ze sterk in reflecteren en samenwerken, en beschikken ze over een onderzoekend en ondernemend vermogen. De opleiding TP onderscheidt zich met haar focus op grootstedelijkheid en diversiteit van verwante opleidingen in Nederland. Deze profilering heeft nog geen expliciete plaats in de beoogde leerresultaten.

⁴ De HvA biedt deze werkcontexten in het huidige curriculum als verdieppingsprogramma vanaf jaar drie aan. In het nieuwe curriculum stapt TP hiervan af. Studenten kunnen dan helemaal zelf kiezen, waarmee de HvA voor een brede, rijke en relevante context zorgt.

De opleiding TP bevindt zich in een ambitieus ontwikkelproces naar een professionele kennisorganisatie. In het studiejaar 2018-2019 kiest zij vier bij TP passende thema's (beoogd zijn: duurzaam gedrag, duurzame inzetbaarheid, inclusie en gezonde leefstijl), waarmee zij vraagstukken van partners uit de Amsterdamse grootstedelijke samenleving, praktijkgericht onderzoek en het opleiden van gedragsprofessionals nog sterker met elkaar wil verbinden. Hoewel de beoogde subthema's niet per definitie vernieuwend en onderscheidend zijn ten opzichte van verwante opleidingen in Nederland, steunt het auditpanel de opleiding in deze ontwikkeling. Temeer, omdat het aanbrengen van focus en het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek op deze (profielings)thema's op termijn kan leiden tot de longitudinale kennisontwikkeling die de opleiding beoogt (zie H6 – Aanbevelingen).

Praktijkgericht onderzoek

Praktijkgericht onderzoek is een van de vier beoogde leerresultaten van de opleiding TP. De opleiding vindt het belangrijk dat voltijd- en deeltijdstudenten een onderzoekende houding aanleren en met behulp van (praktijkgericht) onderzoek hun interventies kunnen onderbouwen. De TP'er werkt practice en evidence based. Zijn aanpak is gebaseerd op een combinatie van kennis van psychologie en van de grootstedelijke praktijk, waarbij hij passende psychologische methoden en praktijkgericht onderzoek inzet. Hij is een reflectieve practitioner die systematisch werkt en ethische dilemma's herkent en hierop kan handelen. Het auditpanel vindt deze visie helder.

Internationale oriëntatie

Het auditpanel constateert dat *Interdisciplinair en (inter)nationaal samenwerken* als subcompetentie van de landelijke competentie *Professioneel werken* expliciet onderdeel uitmaakt van de beoogde leerresultaten. De opleiding heeft daarnaast een duidelijke, eigen visie die past bij haar profilering. Zij zet met name in op 'Internationalisation at home'. Amsterdam is immers een grote stad met internationale allure, waardoor studenten – vaak zonder dat ze het zelf merken, zo blijkt uit de auditgesprekken – vanzelfsprekend en veelvuldig in aanraking komen met internationale aspecten. Om in een grootstedelijke context te kunnen functioneren, vindt de opleiding het onder meer belangrijk dat de TP'er een open, oplossingsgerichte houding en interculturele vaardigheden (diversiteit en sensitiviteit) ontwikkelt. Daarnaast biedt de HvA de tientallen TP'ers die dat willen, ook de mogelijkheid om internationale studie- of werkervaring op te doen⁵. Het nadrukkelijker profileren en sterker uitdragen van de internationale omgeving, waarin de opleiding zich begeeft en waarbinnen studenten aan opdrachten werken, vindt het auditpanel een verbeterpunt, zowel bij voltijd- als bij deeltijdstudenten.

Doordat de opleiding TP zich conformeert aan de landelijke competenties en het Europees kwalificatieraamwerk aan die competenties ten grondslag ligt, zijn de beoogde leerresultaten van de opleiding TP vanuit een internationaal referentiekader tot stand gekomen

Onderhoud beoogde leerresultaten

Het auditpanel stelt op basis van de auditgesprekken en de beschrijving in de Zelfevaluatie vast dat de opleiding TP de externe validatie van de beoogde leerresultaten op verschillende wijzen en structureel borgt, zowel met vakgenoten als met het relevante werkveld:

- Het Landelijk Opleidingsoverleg (LOO TP) monitort relevante ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De HvA werkt daartoe intensief samen met de Nederlandse Beroepsvereniging voor Toegepast Psychologen (NBTP) en de andere opleidingen in LOO TP. In mei 2018 is het herziene *Landelijk Opleidingsprofiel TP* vastgesteld.

⁵ Ook komen jaarlijks buitenlandse studenten naar Amsterdam voor de Engelstalige minor Positive Psychology.

- De opleiding TP vraagt representanten uit haar netwerk om advies over de actualiteit van haar profiel en allerlei opleidingsaspecten. Organisaties die de opleiding regelmatig raadpleegt zijn bijvoorbeeld het ROCvA, Unique, gemeente Amsterdam, Stichting Welzijn Diemen, OBS Corantijn, Het Witte Bos en een GZ-Psycholoog werkzaam bij een eerstelijnspraktijk.
- De huidige vier werkveldkernteams A&O, C&M, GZ&W en O&O hebben jaarlijks de opdracht een actuele visie op te stellen op onderwijs, onderzoek en praktijk. Zij halen op een zelfgekozen manier trends en ontwikkelingen op uit het werkveld.
- TP heeft een uitgebreid en relevant netwerk in het beroepenveld, dat zorgt voor het genereren van projectopdrachten, stageplaatsen en afstudeeropdrachten. Op deze wijze is er veel contact tussen docenten en praktijkbegeleiders.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd en de deeltijd zonder meer tot het oordeel 'voldoende', omdat de opleiding TP voor beide varianten de landelijke eindkwalificaties volgt en daarbinnen een heldere, van verwante opleidingen onderscheidende profilering aanbrengt. Bovendien heeft de opleiding TP passende doelstellingen ten aanzien van praktijkgericht onderzoek en internationalisering die bovendien zijn geëxpliciteerd in de beoogde leerresultaten.

Een verbeterpunt betreft volgens het auditpanel het profileren en continu zichtbaar maken van de internationale werk- en leeromgeving, waarin de docenten en de studenten actief zijn. Ook ziet het auditpanel uit naar de verdere uitwerking van de recent door de opleiding vastgestelde vier (sub)thema's gericht op de wens van de opleiding om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Onder meer het aanbrengen van deze focus zal ten goede komen aan de ontwikkeling van de opleiding TP naar een professionele kennisorganisatie.

4.2. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Gerealiseerd eindniveau

Oordeel panel

Vóór aanvang van het locatiebezoek ontving het auditpanel een lijst met eindwerken van voltijd- en deeltijdafgestudeerden van de opleiding TP van de afgelopen twee jaar. Daaruit heeft het auditpanel bij vijftien afgestudeerden (vier van de deeltijd- en elf van de voltijdvariant) het palet aan eindwerken met een variatie in het eindcijfer gekozen en voorafgaand aan het locatiebezoek bestudeerd. Dit betrof van elke student zowel het onderzoeksrapport als het beroepsproduct. Hierin moeten studenten alle vier de beoogde leerresultaten aantonen.

Korte beschrijving afstudeerfase TP

In de afstudeeropdracht die voor de voltijd en deeltijd op eenzelfde wijze is ingericht, bereiken de studenten de vier kerncompetenties op het hoogste niveau (niveau 3). Studenten zoeken zelfstandig een opdracht/praktijkprobleem, ontwikkelen een onderzoeksplan, bestuderen (wetenschappelijke) literatuur, voeren het (veelal kwalitatief) praktijkonderzoek uit en stellen vervolgens een TP-gerelateerde interventie voor. Elke voltijd- of deeltijdstudent levert een 'onderzoeksrapport' en een 'beroepsproduct' (de interventie) op. Beide producten vormen elk 50% van de eindbeoordeling. De HvA werkt aan een vernieuwing van de afstudeerfase, waarin zij de vier werkcontexten (zie Standaard 1 – Beoogde leerresultaten) los laat en studenten vrij zijn om hun afstudeeronderwerp te kiezen.

Tabel 1 – Korte beschrijving van de afstudeerfase TP

De eindwerken die de panelleden bestudeerden, voldeden aan het te behalen bachelorniveau. Alle beoordelingen vond het auditpanel zorgvuldig onderbouwd en in lijn met het gegeven cijfer. De beroepsproducten zijn volgens het auditpanel mooi uitgewerkt, duidelijk leesbaar en kennen een sterke beroepsgerichtheid. Het is te merken dat studenten met veel passie en enthousiasme aan de beroepsproducten werken. Het auditpanel waardeert in het bijzonder dat de profileringsthema's 'grootstedelijkheid' en 'diversiteit' (zie Standaard 1 – Beoogde leerresultaten) in een aantal eindwerken ook daadwerkelijk zichtbaar zijn.

Het positieve beeld over de eindwerken bood het auditpanel de ruimte om met de opleiding in gesprek te gaan over de doorontwikkeling van de volgende details:

- De relatie ofwel de afbakening tussen het onderzoeksrapport en het beroepsproduct is voor het auditpanel niet altijd herkenbaar, omdat ze in elkaars verlengde liggen. De focus van studenten ligt duidelijk op het ontwikkelen van het beroepsproduct, terwijl het onderzoeksrapport er bij enkele studenten wat 'bijhangt'. De opleiding zou tijdens de voorgenomen herinrichting van de afstudeerfase kunnen bezien of zij beide elementen in één eindwerk kan integreren (zie H6 – Aanbevelingen).
- Het ethische aspect evenals de reflectie op de (onafhankelijke) relatie van de student in zijn/haar rol als onderzoeker met de opdrachtgever waren voor het auditpanel niet in alle eindwerken zichtbaar. Deze aspecten die een belangrijke plaats innemen in de beroepsuitoefening van een TP-professional, zouden in alle eindwerken aanwezig moeten zijn. Het auditpanel kan zich derhalve voorstellen dat deze aspecten een plaats krijgen in de voorwaardelijke eisen op het beoordelingsformulier.
- Het niveau van de reflectie op de door studenten gemaakte keuzes in de onderzoeksmethodiek en het -proces in de onderzoeksrapporten is over de gehele linie nog voor verbetering vatbaar.

De opleiding kan in dit kader een aparte reflectieparagraaf in het eindwerk introduceren. Het is de verwachting dat studenten dan nadrukkelijker stilstaan bij hun reflectie op hun doorlopen proces tot het eindproduct.

- De keuzes die studenten maken voor de onderzoeksmethodologie in de eindwerken, zijn nogal traditioneel (bijvoorbeeld interviews en enquêtes). Hoewel daar niets mis mee is, zouden de studenten in de eindwerken een breder palet aan en meer vernieuwende onderzoeksmethoden kunnen gebruiken. Het document *Visie Onderzoekend Vermogen van TP'ers* beschrijft reeds een brede range van mogelijke onderzoeksmethoden.

Via groepsbegeleiding in afstudeerkringen rond de beoogde (profilerings)thema's (zie Standaard 1 – Beoogde leerresultaten) wil de opleiding TP meer focus aanbrengen in afstudeeronderwerpen en stimuleren dat studenten en docenten van elkaar leren. Dit geeft een impuls aan de bij de opleiding duidelijk merkbare kwaliteitscultuur en biedt mogelijkheden tot longitudinale kennisontwikkeling (zie H6 - Aanbevelingen). Bovendien zullen de profilerings-thema's op deze wijze in *alle* eindwerken zichtbaar worden, zodat een sterkere relatie ontstaat tussen de beoogde en gerealiseerde leerresultaten. Het panel waardeert dit.

Functioneren in de praktijk

De opleiding voorziet in een duidelijke behoefte bij voltijd- en deeltijdstudenten en het werkveld. Dit blijkt uit schriftelijke enquêtes, mondeling contact, alumni-events en via de LinkedIn-groep waar studenten, alumni, werkveldpartners en stagecontacten deelnemen. 78% van de alumni is (zeer) tevreden over de opleiding TP en zou opnieuw voor de HvA kiezen. De werkveldvertegenwoordigers waarderen de proactieve en onderzoekende houding, het overkoepelend kunnen denken en de communicatieve vaardigheden van de studenten. Studenten krijgen een solide kennisbasis mee en trainen uitgebreid hun interventievaardigheden.

Deeltijdstudenten zijn al bij aanvang van hun studie in een TP-gerelateerde functie werkzaam. Uit contacten met studenten en alumni deeltijd blijkt dat zij de opleiding gebruiken om met een hbo-diploma een hogere functie te bereiken. Dat is regelmatig het geval, soms al tijdens de studie. Ze benutten de eindwerken om waarde aan hun organisatie toe te voegen. De werkveldvertegenwoordigers die het auditpanel sprak, bevestigen dit.

Een groot deel van de voltijdstudenten stroomt na het behalen van de propedeuse door naar de universiteit. Het afgelopen jaar waren dit 51 studenten (15,5%) uit cohort 2017 en 99 (28,9%) uit cohort 2016. Ook is er een succesvol doorstroomprogramma naar de Universiteit van Amsterdam. In de Zelfevaluatie is de volgende reactie van een UvA-docent opgenomen: *'De UvA heeft in de loop der jaren gezien dat een groot deel van deze studenten de juiste kwaliteiten en mentaliteit heeft om dit pittige programma tot een succes te maken.'* Daarnaast gaat ook een deel van de voltijdstudenten direct na hun afstuderen aan de slag in het werkveld. Alumni zijn vooral werkzaam als coach, hulpverlener, recruiter of in de marketing.

Uit de auditgesprekken bleek dat het niet altijd eenvoudig is om studenten voor te bereiden op het werken in een grote diversiteit aan werkcontexten. Het is voor een deel van het werkveld nog onduidelijk wat de toevoegde waarde van een TP'er kan zijn. Zowel de opleiding als TP'ers moeten zichzelf dus sterker naar buiten toe (kunnen) profileren. In dit kader zou het studenten in hun werk kunnen helpen om in het eindwerk te benoemen waarom het afstudeeronderwerp bij (de profilering van) TP past en wat de meerwaarde van een TP'er is bij het aanpakken en oplossen van het vraagstuk.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoende

Het auditpanel komt bij deze standaard voor de voltijd en de deeltijd tot het oordeel 'voldoende', omdat de eindwerken die het auditpanel voorafgaand aan het locatiebezoek van de opleiding TP bekeek, zonder meer voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Het auditpanel is positief over de beroepsgerichtheid en de herkenbaarheid van de profileringsthema's in de eindwerken. Er valt voor de opleiding nog winst te behalen in het versterken van de relatie tussen de onderzoekscomponent en het beroepsproduct, de aandacht voor het ethische aspect en de verantwoording van en de reflectie op de gemaakte keuzes in het onderzoek(sproces).

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel trof een volwassen opleiding TP aan met een stevig ontwikkeld zelfreflecterend vermogen. Dit kwam vooral tot uitdrukking in de wijze waarop het management en de docenten samen met werkveldpartners werken aan de realisatie van een toekomstbestendige opleiding. Uit verschillende auditgesprekken bleek, dat de opleiding nieuwe uitdagingen niet uit de weg gaat en haar dilemma's daarbij bespreekbaar durft te maken. Het auditpanel heeft hier waardering voor. Ook het gerealiseerde eindniveau sluit aan bij wat van een hbo-bachelorstudent verwacht mag worden. De opleiding voldoet met haar beide varianten volgens het auditpanel ruim aan de basiskwaliteit.

De opleiding TP bevindt zich in een ambitieus ontwikkelproces naar een professionele kennisorganisatie. Door de vier beoogde (sub)thema's gericht op het bijdragen aan een duurzame samenleving verder uit te werken, kan - zoals de opleiding dat beoogt - op termijn longitudinale kennisontwikkeling ontstaan. De volgende twee aspecten verdienen volgens het auditpanel nog een plaats op de verbeteragenda van de opleiding:

- Het nadrukkelijker profileren en het versterken van het bewustzijn van de internationale allure van de stad Amsterdam waar de opleiding TP zich nadrukkelijk mee verbindt.
- Het versterken van de relatie tussen de onderzoekscomponent en het beroepsproduct in de eindwerken.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel voor beide varianten van de opleiding TP van de HvA tot 'voldoende' voor de standaarden 1 en 4. Het auditpanel komt derhalve voor de opleiding als geheel tot het oordeel 'voldoende'. Het adviseert de NVAO dan ook de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel formuleert op basis van zijn bevindingen op de volgende twee thema's aanbevelingen:

Longitudinale kennisontwikkeling

Met het aanbrengen van focus en de keuze voor de vier (sub)thema's die gericht zijn op de bijdrage van de opleiding aan een duurzame samenleving, zet de opleiding een zinvolle stap in de beoogde kennisontwikkeling in de driehoek onderwijs, onderzoek en werkveld. Het is raadzaam om bij de keuzes die de opleiding naar de toekomst toe nog moet maken (bijvoorbeeld het aangaan van duurzame relaties met werkveldpartners en de verdere uitrol van het onlangs gestarte lectoraat *Psychologie voor een duurzame stad*), telkens te bezien of deze aansluiten bij de profilerings-thema's.

Het meerjarig inrichten van afstudeerkringen rond dezelfde (profilerings)thema's zal tevens bijdragen aan de beoogde kennisontwikkeling. Het valt te overwegen om het werkveld te betrekken bij deze afstudeerkringen. Hierdoor krijgt het werkveld niet alleen beter zicht op de competenties van de TP'er, maar wordt ook de duurzame kenniscirculatie gestimuleerd. Sommige afstudeerkringen kunnen wellicht uitgroeien tot werklerplaatsen, waaraan het lectoraat *Psychologie voor een duurzame stad*, maar ook andere lectoraten, kunnen deelnemen. Door binnen deze werklerplaatsen meerjarig studentenonderzoek en ontwikkeling van beroepsproducten te laten doen, kan kennisaccumulatie optreden. Voor studenten moet het echter mogelijk blijven hun eigen koers te varen in zowel de inhoud, het proces van het onderzoek als in de productontwikkeling.

Integratie onderzoekscomponent en beroepsproduct

Het auditpanel raadt de opleiding aan om tijdens de voorgenomen herinrichting van haar afstudeerfase na te gaan of het hanteren van één integraal eindwerk mogelijk is. Integratie van het onderzoeksrapport en het beroepsproduct in een product dwingt de studenten de onderzoekscomponent sterker te verbinden met de oplossing die zij zoeken voor het praktijkprobleem.

De opleiding zou de onderzoeksmethodologie in het plan van aanpak kunnen aftoetsen. Bij de toetsing van het integraal eindwerk is het daarnaast een optie om een onderscheid te maken tussen de inhoud van het beroepsproduct, de wijze waarop het tot stand is gekomen en de reflectie van de student daarop. De koppeling tussen de inhoud en het proces zorgt er mogelijk voor dat alle vier TP-competenties nog duidelijker in de beoordeling terugkomen.

Bovendien is het raadzaam om keuzes in de voorgenomen wijzigingen in het afstuderen zorgvuldig af te blijven wegen en vervolgens gefaseerd in te voeren. Daarbij zou de opleiding het goede moeten behouden en alleen verbeteringen moeten aanbrengen waar dat nodig is.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool van Amsterdam hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie voltijd en deeltijd		
Standaard	Oordeel⁶	
	Voltijd	Deeltijd
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoende	Voldoende
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoende	Voldoende
Algemeen eindoordeel	Voldoende	

⁶ Voor de lichtere opleidingsbeoordeling zijn in tegenstelling tot de reguliere (beperkte of uitgebreide) opleidingsbeoordeling waar in het NVAO-beoordelingskader uit 2016 een vierpuntsschaal (onvoldoende, voldoende, goed of excellent) van toepassing is, alleen oordelen op een tweepuntsschaal (onvoldoende of voldoende) mogelijk (zie Bijlage II – Beslisregels).

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Lichtere beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie – Hogeschool van Amsterdam – 11 december 2018

Locatie Wibauthuis, Wibautstraat 3a, Amsterdam
Ontvangstruimte Lokaal WBH 03A22
Gespreksruimte Lokaal WBH 03A14

	van	tot	activiteit	wie ^{7/8}
	08:00	08:15	ontvangst panel met ontbijt	<ul style="list-style-type: none"> • opleidingsmanager, MT • senior beleidsadviseur K&A
	08:15	09:00	intern overleg panel	
ochtend-programma borging standaard 1 en 4	09:00	09:30	MT schetst kort Stand van Zaken ontwikkelingsrichting opleiding, belangrijkste vragen aan het panel en verwachte opbrengsten visitatie + gelegenheid om vragen te stellen aan MT.	<ul style="list-style-type: none"> • opleidingsmanager • teamleider GZ&W en O&O, portefeuille onderzoek • teamleider A&O en C&M, portefeuille praktijk • teamleider deeltijd, portefeuille onderwijs • teamleider jaar 1 en 2, portefeuille student
	09:30	09:45	intern overleg panel	
	09:45	10:15	in gesprek met afvaardiging borgingskamer Examencommissie en afstudeercommissie	<ul style="list-style-type: none"> • voorzitter examencommissie • lid examencommissie • voorzitter afstudeercommissie en Hogeschool Hoofddocent • lid afstudeercommissie en Opleidingscommissie
	10:15	11:00	in gesprek met de vertegenwoordiging van het werkveld en alumni	<ul style="list-style-type: none"> • intern begeleider OBS Corantijn, zelfstandige. Relatie met TP: werkveldadvies, stageverlener, gastspreker, alumna. • directeur 2Learn. Relatie met TP: werkveldadvies, stageverlener. • product developer en consultant bij Harver. Relatie met TP: gastspreker, stageverlener. • growth marketeer bij Qien. Relatie met TP: alumnus. • begeleider bij Mentrum en peercoach bij Jellinek. Relatie met TP: alumnus • senior talent Coach, Trainer, Team Coördinator bij Unique. Relatie met TP: werkveldadvies, stageverlener, alumna. • kwartiermaker Lectoraat 'Psychologie voor een duurzame stad', senior onderzoeker
	11:00	11:30	intern overleg panel	
	11:30	12:30	korte inleiding t.a.v. kalibreersessie: Inzicht geven in werkwijze, doelstelling, procedure toetsing/afstuderen. <ul style="list-style-type: none"> • kalibreersessie rondom een afstudeerstuk met verschillende beoordelaars. • Indeling in twee kalibreergroepen. • Sessies worden geleid door AC-lid en Borgingskamer Examencommissie • In het kader van TP als lerende organisatie: Hoe kom je tot de beoordeling? Het auditpanel had een participerende observatie rol in de kalibratiesessie.	<ul style="list-style-type: none"> • twee leden van de afstudeercommissie • een viertal betrokken examinatoren

⁷ In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

⁸ Namens de HvA was een toehoorder vanuit de dienst kwaliteitszorg aanwezig bij alle panelgesprekken.

	van	tot	activiteit	wie ^{7/8}
	12.30	13.15	Lunch en intern overleg panel. Panel stelt vast of zij op standaard 1 en 4 genoeg informatie heeft om hbo-waardigheid vast te stellen.	
middag-programma ontwikkeling standaard 2 en 3	13.15	14.00	studentenafvaardiging	<ul style="list-style-type: none"> • student jaar 1 voltijd • student jaar 1 voltijd • student jaar 2 voltijd (Studievereniging Cortex) • student jaar 2 deeltijd • student jaar 3 deeltijd • student jaar 3 voltijd (Opleidingscommissie) • student jaar 4 voltijd • student jaar 4 voltijd
	14.00	14.30	LeerPlanCommissie (LPC) geeft toelichting op didactisch concept en Onderwijsleeromgeving	<ul style="list-style-type: none"> • tweetal leden LPC + projectleiders curriculumherziening
	14.30	15.00	Leden auditcommissie stappen onder begeleiding van de HvA in een Leergemeenschap en gaan in gesprek met studenten en docenten over de 'ontwikkeling naar zelfstandige professionals'	<ul style="list-style-type: none"> • leergemeenschap Oranje, 7 docenten + 90 studenten jr 1 voltijd + student-assistenten uit jaar 3 voltijd
	15.00	15.30	intern overleg panel en theepauze	
	15.30	16.30	A.d.h.v. 2 of 3 good practices op verbinding onderwijs-onderzoek-werkveld in eindfase huidige curriculum organiseren wij een dialoog over de wijze hoe: <ul style="list-style-type: none"> • de HvA om kan gaan met de spanning tussen de verschillende belangen vanuit perspectief Onderwijs, Onderzoek en Werkveld • de HvA kan komen tot systematische kennisopbouw • de HvA de ervaringen kunnen benutten bij de doorontwikkeling van het nieuwe curriculum • de HvA het werkveld kan betrekken bij begeleiding en beoordeling van studenten 	<ul style="list-style-type: none"> • drietal docent-onderzoekers • voorzitter LPC • hoofd digitale communicatie Van Gogh Museum
	16.30	17.15	Zie hoofdstuk 4.2.3 in het opleidingsplan van het curriculum nieuwe stijl. Leden auditcommissie en docenten van de opleiding gaan na een korte introductie in gesprek over de optimale inrichting van de afstudeereenheid.	<ul style="list-style-type: none"> • lid LPC en borgingskamer examencommissie • hogeschool Hoofddocent, lid Afstudeercommissie • lid LPC • docent
	17.15	18.00	beoordelings-/adviesoverleg panel	
	18.00		terugkoppelingen bevindingen en adviezen panel. Eerst t.a.v. oordeel standaard 1&4. Daarna ontwikkelingsgericht.	TP-team en betrokkenen

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende (voltijd en deeltijd) opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, NVAO september 2016'. Daarnaast beschrijft de 'Werkwijze: Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie, Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie, Juli 2018' de verdere concretisering inzake de lichtere opleidingsaccreditatie.

In de betreffende documenten staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de lichtere beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de (voltijd/deeltijd) varianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

Een Studentenhoofdstuk maakte onderdeel uit van de Zelfevaluatie die de instelling heeft opgesteld.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en – indien nodig – ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en NQA waarbij Hobéon vier hogescholen en NQA drie hogescholen heeft beoordeeld. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard bij de lichtere opleidingsbeoordeling 'onvoldoende' of 'voldoende' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in de *'Werkwijze: Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie, Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie, Juli 2018'*.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Beperkte opleidingsbeoordeling

- Het totaaloordeel wordt uitgedrukt in de oordelen: 'voldoende' of 'onvoldoende'. Voor een 'voldoende' totaaloordeel moet het oordeel op de standaarden 1 en 4 eveneens 'voldoende' zijn.
- Bij een 'onvoldoende' op standaard 4 vervalt de lichtere opleidingsaccreditatie. In dat geval moet het auditpanel ook de overige standaarden beoordelen.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Visie Onderzoekend Vermogen van TP'ers
- Schematisch programmaoverzicht
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie (indien een opleidingscommissie vereist is)
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal

De namen van afgestudeerden en studentnummers van wie het auditpanel het palet aan eindwerken heeft bekeken, zijn om redenen van privacy niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten en evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Toegepaste Psychologie groep 1
----------------------	------------------------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam	Rol	Expertise						Deelname bij						
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie-/ audit	Studentzaken	Hanzehogeschool Groningen	Hogeschool Leiden	Fontys Hogescholen	Saxion Hogeschool	Hogeschool van Amsterdam	Hogeschool NCOI	
drs. W.G. van Raaijen	Voorzitter					x								
dr. B. Steunenberg	Lid	x	x	x	x	x		x	x				x	
dr. L. Polstra	Lid	x		x	x								x	
S. Jansma	Studentlid						x						x	
I.M. Gies Broesterhuizen BEc	Secretaris					x		x					x	

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
drs. W.G. van Raaijen	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties in het hoger onderwijs.
dr. B. Steunenberg	De heer Steunenberg is hogeschoolhoofddocent aan de hbo-bacheloropleiding Management in de Zorg (Hogeschool Utrecht) en onderzoeker bij het Lectoraat Innovatie van Zorgprocessen in de Farmacie.
dr. L. Polstra	De heer Polstra is als lector arbeidsparticipatie verbonden aan de Academie van Sociale Studies van Hanzehogeschool Groningen.
S. Jansma	Mevrouw Jansma is student Toegepaste Psychologie aan Hogeschool Leiden, gestart in 2016.
I.M. Gies Broesterhuizen, Bec	Mevrouw Gies Broesterhuizen is sinds 2010 NVAO-getraind secretaris.

Op 25 juni 2018 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Toegepaste Psychologie van de Hogeschool van Amsterdam, onder het nummer 006607. Vervolgens heeft de NVAO op 3 december 2018 ingestemd met een wijziging van het auditpanel van de opleiding Toegepaste Psychologie van de Hogeschool van Amsterdam, aangezien één van de domeindeskundigen onverhoopt niet beschikbaar bleek.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl